

Apstiprinu.

8. novembrī 1923 g. No. 17744.

Ministrijas Departamenta vice-direktora v.i.

L. Stakle.

Noteikumi par fabrikas iekšējo iekārtu.

Rīgas savienoto metalurgisko, lokomotīvu, vagonu un mašīnu fabrikas
akciju sabiedrība
" F E N I K S S ",
Rīgā, Peterpils šosejā No. 14.

1. Katra strādnieka pienākums ir, bez kādas ierunas padoties zemāk minētiem noteikumiem, un tādēļ ar tiem labi jāiepazīstās. Atsaukšanās un uz noteikumu nezināšanu netiek ievērota.

Strādnieku pieņemšana, kontrole un atlaišana.

2. Pirmās dienas (ne vairāk par 6) pēc strādnieka pielaišanas darbā tiek skaitītas par izmēģināšanas laiku. Šajās dienās, iekams strādniekam nav izdota darba grāmatiņa, strādnieks katrā laikā var tikt atlaists, kā arī pats var atstāt darbu bez iepriekšējas uzteikšanas.
3. Katra strādnieka pienākums ir uzrādīt savu kārtīgi pierakstīto pasi, kā arī katru pārmaiņu pasē nekavejoši ziņot fabrikas kantorī.
4. Katrs strādnieks saņem ne vēlāk par 7 dienām pēc pielaišanas darbā vienu darba grāmatiņu par brīvu, kurā ierakstīti līguma nosaukumi. Ja strādnieks šo grāmatiņu pazaudē jeb sabojā, viņam tiek izdota jauna, par kuru no strādnieka algas atvelk viņas vērtību.
5. Strādnieki, kuri vēlās fabrikā iestāties, tiek iepriekš izmeklēti no fabrikas ārsta veselības ziņā.
6. Katram strādniekam, iestājoties darbā tiek izdota marka ar numuru, kurš arī tiek ievests viņa darba grāmatiņā. Šo kontroles marku strādniekam vajaga ņākot pie darba saņemt kontroltelpā un piekabināt darbnīcās norādītā vietā. Aizejot no darba, marka nododama atpakaļ kontroltelpā. Stingri aizliegts saņemt un nodot marku priekš cita strādnieka.
7. Strādniekiem ir aizliegts, nevajadzīgus priekšmetus ienest fabrikā, kā arī iznest no fabrikas bez atļaujas.
8. Lai novērstu zādzības, fabrikas administrācija var dot rīkojumu, izdarīt izmeklēšanu pie strādniekiem fabrikas teritorijā, pie kam vīrietim jāizmeklē vīrietis un sievietei - sievieti.
9. Fabrikas administrācija var strādniekus atlaist, ja tā atrod to par vajadzīgu, uzteicot strādniekiem 14 dienas iepriekš un ierakstot uzteikšanas datumu strādnieka darba grāmatiņā. Tāpat strādnieks, kurš vēlās darbu atstāt, uzsaka to meistaram 14 dienas iepriekš; pēdējais atzīmē datumu un iemeslus darba grāmatiņā.
10. Ja strādnieks atstāj galīgi darbu fabrikā, tad viņam jānodod pienācīgā vietā visi pie viņa atrodošies darba rīki, zīmeņi un pārējais fabrikas īpašums; pēc tam tikai viņš saņem aprēķinu.
11. Strādnieks, kurš bez kaut-kāda ziņojuma izpalicis vairāk kā 3 dienas no darba, skaitās par atlaistu.
12. Strādnieki var tikt atlaisti bez uzteikšanas Rūpn. darba likuma 62. pantā paredzētos gadījumos. -

Darba laiks, ie- un izeja un no darba izpalikšana.

13. Fabrikā gada laikā tiek strādāts katru dienu, izņemot svētdienas un sekošas svētku dienas : Jaunu gadu (1.janvāri), Zvaigznes dienu (6.janvāri), lielo lūdzamo dienu, lielo piektdienu, otru lieldienas svētkus, Satvērsmes sapulces sanākušas dienu (1.maijā), debraukšanas dienu, otru vasaras svētkus, Jāņa dienu (24.junijā), pirmos un otru ziemas svētkus (25.un 26.decembrī). Bez minētām dienām fabrikā netiks strādāts vēl divas dienas, kurās tiek uzņemts fabrikas inventārs, par ko strādniekiem 14 dienas iepriekš caur sevišķu paziņojumu tiks zinams darīts.
14. Darbs fabrikā turpinās vaj nu dienu un nakti, jeb tikai dienu. Pāriešana no dienas uz nakts maiņu un otrādi notiek katru nedēļu pirmdienā.
15. Darba stundu saraksts.
- A. Priekš pārtraucamiem darbiem.
- Ja strādā ar vienu maiņu, darbs sākās plkst. 8 no rīta un beidzās plkst. 5 vakarā. Pārtraukums pusdienā uz 1 stundu, no plkst. 12 līdz 1 dienā. Sestdienās darbs beidzās plkst. 2 dienā, un sekošos svētku priekšvakaros : Jauna gada, lieldienas un vasaras svētku, Jāņa un ziemas svētku - plkst.12 dienā, bez pusdienas pārtraukuma; ja strādā ar divām maiņām - pirmajai maiņai darbs sākās plkst.6 no rīta un beidzās 2 dienā; otrajai maiņai darbs sākās plkst. 2 dienā un beidzās plkst.10 vakarā.
- B. Priekš nepārtraucamiem darbiem.
- Pirmai maiņai darbs sākās plkst. 6 no rīta un beidzās 2 dienā; otrajai maiņai darbs sākās plkst. 2 dienā un beidzās plkst. 10 vakarā, un nakts maiņai darbs sākās plkst. 10 vakarā un beidzās plkst. 6 no rīta.
- Pie nepārtraucamiem darbiem nodarbinātiem strādniekiem ir atļauts paēst un atpūsties no darba svabados brīžos tanīs pat telpās, kurās strāda.
16. Fabrikā ieiet un iziet ir atļauts vienīgi caur vārtiem un kontrol-telpu. Bez sevišķas noteiktas zīmītes uzrādīšanas vārtu sargam neviens strādnieks darba laikā netiek izlaists no fabrikas.
17. Darba iesākumu un pārtraukumu, kuŗi apzīmēti § 15, strādniekiem paziņo ar signālu. Pēc darba iesākuma signāla katram strādniekam vajaga nekavējoši kerties pie darba. 10 minutes pēc darba iesākuma signāla fabrikas vārti tiek slēgti un strādnieks pielaists pie darba tikai nākošā pārtraukumā. Darba beigšanu paziņo ar ilgu signālu, 5 minutes priekš kuŗa tiek doti divi īsi signāli, lai strādnieki varetu sagatavoties uz izešanu.
18. Ja strādnieks paredz, kā tam būs iespējams ierasties pie darba kādā darba dienā, tad viņam par to priekšlaikus jāpaziņo personīgi vaj caur otru personu savas nodaļas meistaram, uzrādot neierašanas iemeslus. -

Algas izmaksa.

19. Darba alga strādniekiem tiek izmaksāta divi reizi mēnesī, par pirmo un par otro mēneša pusi. Izmaksas dienas noteiktas atsevišķā algas izmaksas dienas sarakstā, kuŗš tiek izkārtis strādniekiem redzamā vietā.
20. Par nepabeigtu akorda darbu strādniekam izmaksā zumu, līdzīgu viņa stundas maksai un samērā ar nostrādātām stundām.
21. Pie katras darba algas saņemšanas strādniekam, neatstājot izmaksas vietu, tūlīt jāpārskaita saņemtā nauda un jāpārliedzinās, vaj izmaksāta zuma saskan ar to, kuŗa ierakstīta viņa darba algas grāmatīnā. Ja grāmatīnā ierakstīta zuma nesaskanētu ar saņemto, tad tas naudas izmaksātajam nekavejoši jāuzrāda. Vēlāk celtas ierunas netiks ievē-

rotas. Sūdzība par nepareizu darba algas aprēķināšanu algas grāmatīnā jāziņo fabrikas kantorī vienā no nākošām pēc-izmaksas 14 darba dienām.

22. Ja strādnieka pagatavotie izstrādājumi izrādītos par pavisam nederīgiem un tas noticis aiz strādnieka ļaunprātības vaj neattaisnojamas nolaidības, strādniekam par viņu pagatavotā darba alga netiek maksāta.
23. Sešas dienas pirms darba algas izmaksas strādniekiem jānodod savas darba grāmatīnas fabrikas kantorī vajadzīgās ierakstīšanas dēļ un jāsaņem tās vietā kvītes grāmatīnas, kurās atzīmēts darba grāmatīnas nodošanas laiks. Darba algu izmaksājot, kvītes grāmatīna tiek apmainīta pret darba grāmatīnu.-

Darba rīki, materials un zīmejumi.

24. Katram strādniekam tiek izdoti vajadzīgie darba rīki līdz ar īpašu grāmatīnu, kurā tie ierakstīti. Strādnieka pienākums ir kārtībā turēt darba rīkus, un viņam aizliegts izdarīt pārgrozījumus darba rīku sarakstā. Nederīgos darba rīkus jānodod darbnīcas meistaram un jāsaņem tanī vietā derīgi.
25. Strādniekiem tiek izdotas 6 markas darba rīku saņemšanai iz darba rīku nodaļas.
26. Darba rīki, kuŗi atrodās vispārīgā lietošanā, uzglabājās darba rīku nodaļā; vajadzības gadījumā tie no turienes pret marku jāsaņem un pēc vajadzības tūlīt jāatdod. Darba rīkus atdodot katrā ziņā jāuzrāda visi bojājumi, ja tādi notikuši.
27. Ja minētos darba rīkus strādnieks nozaudē jeb ar nolūku salauž, no viņa tiek ieturēta priekšmeta vērtība.
28. Vajadzīgais materials tiek izdots katram darbam pa sevi. Darbu nododot, strādniekiem jānodod arī neizlietotais materials un tā atliekas.
29. Aizliegts aizņemties jeb ņemt kādu nebūt materialu no citiem strādniekiem.
30. Ar saņemtiem zīmejumiem jāapietās pēc iespējas uzmanīgi un pēc tam, kad tie vairs nav vajadzīgi, tūlīt jāatdod darbnīcas pārzinim.
31. Priekš darba rīku kontroles katru sestdienu visiem bez izņēmuma strādniekiem jānodod darba rīku nodaļā visi darba rīki, kuŗi izņemti uz darba rīku markām.-

Vispārīgie.

32. Strādniekiem ārpus nosacītā darba laika, kā arī svētdienās un svētku dienās jāstrādā obligatoriskas virsstundas pie neatliekamām fabrikas remonta darbiem un pie nepieciešami steidzīgu darbu nobeigšanas noteiktā laikā.
33. Strādniekiem ir aizliegts:
- a) Ieiet tanīs darbnīcās, kurās viņiem nav ~~nodarbošanās~~, jeb kur viņi netiek sūtīti;
 - b) Staigāt pa darbnīcu, ja tas priekš viņa darba nemaz nav vajadzīgs;
 - c) Palikt fabrikā bez sevišķas atļaujas ārpus darba laika.
34. Katram strādniekam darbu nodod attiecīgais darbnīcas meistars.
35. Stingri aizliegts strādāt kādu darbu, jeb izgatavot jaunus darba rīkus bez attiecīgā meistara rīkojuma un ziņas.
36. Visi darbi fabrikā tiek izdoti uz akorda. Darbus, kuŗus nevar uz akorda nodot, jāstrādā uz stundas algu.

37. Strādniekam, saņemot priekšmetu priekš apstrādašanas, tas rūpīgi jāpārliūko, vaj priekšmets ~~izstrādātais~~ derīgs tālākai apstrādašanai, un ja priekšmets izrādītos par nederīgu, darbu neiesākt, bet tūlīn par to ziņot savam meistaram.
38. Stingri aizliegts izkārt jeb izplātīt fabrikas teritorijā jeb darbnīcās kaut-kādus uzsaukumus, ziņojumus, sludinājumus u.t.t., kādu saturu jeb kādiem nolūkiem tie arī nebūtu. Ziņojumi u.t.t. var tikt izkārti tikai ar fabrikas direkcijas atļauju.
39. Aizliegts ienest fabrikā reibinošus dzērienus (degvīnu, alu, vīnu u.t.) kā arī šos dzērienus fabrikā dzert. Strādnieks, kurš ieradīs ~~fabrikā~~ iereibis, pie darba netiek pielaists, un viņam bez kavēšanas jāatstāj fabrikas telpas. Iereibušam strādniekam algu neizmaksā.
40. Strādniekam pie darba jāievēro pienācīgā kārtība, jāstrādā apzinīgi un jāuzvedas pieklājīgi. Kaut-kādas spēles fabrikā ir aizliegtas.
41. Par katru caur fabrikas darbu dabūto miesas ievainojumu (brūce, sasiņums, apdegums u.t.) cietušam bez kavēšanas, ja to atļauj viņas veselības stāvoklis, jāziņo fabrikas kantorī dēļ paziņošanas darba inspektoram un policijai protokola sastādīšanai un dēļ citu likumā noteikto soļu spēršanas.-

Aizsārdzības noteikumi.

42. Darbu uzsākot, strādniekam katru reizi, cik tas viņam iespējams, jāpārliedzinās par to, vaj mašīnas, darba benķi u.t.t., pie kuriem viņam jāstrādā, atrodas pilnā kārtībā. Gadījumā, ja mašīna jeb darba benķis sabojāti, vaj arī pie mašīnas kaut-kas jāizlabo, strādniekam cieši aizliegts, izdarīt izlabojumu patvaļīgi, t.i. bez darbnīcas pārziņa jeb meistara atļaujas.
43. Katram strādniekam ļoti jāuzmanās, strādājot pie mašīnām un darba benķiem, lai nedarītu šev un citiem kādu kaiti.
44. Aizliegts noņemt no mašīnām drošības ierīkojumus, kuri ierīkoti pret nelaimes gadījumiem.
45. Aizliegts pielikt rokas jeb atspiesties uz atrodošos darbā mašīnu daļām.
46. Darbā atrodošos darba benķu, mašīnu, dzinēju un citu mehānismu izlabošana nav atļauta.
47. Sikšņu uzlikšana un noņemšana no riteņiem un dzinējiem ir jāizdara ar sevišķiem rīkiem, bet ne tieši ar rokām.
48. Ir aizliegts pieiet pie mašīnām, darba benķiem un mehānismiem un laist tos darbā strādniekiem, kuri pie šīm mašīnām nav pielikti.
49. Ir aizliegts nostāties vaj iet apakš priekšmetiem, kurus ceļ, nolaiž vaj kuri atrodas svaros.
50. Ir aizliegts braukt vagonīšos, staigāt pa šinām, par kurām kustās vagoni vaj lokomotives, jeb nostāties starp kustošu vilcienu sastāvu.
51. Pie tādu priekšmetu apstrādašanas, no kuriem atlec skaidas, griezejs ir jāapklāj ar tīkliņu, un strādniekam jāuzliek aizsargu brilles, kurās tiek izdotas pēc vajadzības darbnīcu kantoros.
52. Strādniekiem aizliegts cirst metāla priekšmetus, stāvēt vienam pret otru, ja nav ierīkoti aizsargu tīkli uz-atlecošo skaidu pusi.